

לפרסם שהוא פדופיל?

ראית את השכן ממול או את שומר בית הספר נוגע באופן מיני בקטינה, או אולי סיפרו לך על המדריך בחוג או על מדריך הטיולים שהוא פדופיל, מותר לך לפרסם? הדבר הראשון הנכון לעשות כמובן הוא לבדוק את הדעות, לאסוף פרטים, לצלם, להקליט ולדווח למשטרה. אבל, המשטרה לא תמיד ממחרת להגיע ולא תמיד מעוניינת לחקור וגם אם כן, רוב הסיכויים (סטטיסטית) שהתיק לא יסתיים בהרשעה. וגם אם כן, מותר לפרסם? כדאי לפרסם? פגיעה בשמו של אדם יכולה להיות דורסנית והרסנית יותר מזו של הליך פלילי ומה אם הוא יגיש בגין הפרסום תביעת לשון הרע?

חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 קובע שלשון הרע היא פרסום דבר שעלול להשפיל, לפגוע או לבזות אחר בפני אדם נוסף. לכן, פרסום על אחר שהוא פדופיל, הוא פרסום פוגע, משפיל ומבזה - לשון הרע. עם זאת, לא כל פרסום שהוא לשון הרע, אסור. החוק מונה רשימת פרסומי לשון הרע מותרים כמו ישיבות ממשלה או מבקר המדינה ובנוסף, החוק מעניק הגנות למי שפרסם לשון הרע בנסיבות מסוימות מפורטות. הגנות אלה מעניקות הגנה כך שגם מי שפרסם לשון הרע ואפילו הודה בפרסום והודה שמדובר בלשון הרע, יזוכה. ההגנות המרכזיות הן הגנת אמת הפרסום בסעיף 14 והגנת תום הלב המפורטת בסעיף 15.

בעשור האחרון דנים בתי המשפט יותר ויותר בתביעות לשון הרע, בגלל האינטרנט והרשתות החברתיות והיכולת של כל אחד לפרסם ברבים. בתי המשפט הדנים בתביעות בוחנים קודם כל את תוכן הפרסום כדי לקבוע אם מדובר בלשון הרע או לא. הקביעה היא לא חד משמעית ותלויה במרכיבים רבים. לאחר מכן, בוחנים את ההקשר הכולל של הפרסום, את המפרסם ואת כוונותיו, את נסיבות ומקום הפרסום ועוד כדי לבדוק אם חלות על המפרסם אחת או מספר הגנות. בהגנת אמת הפרסום בית המשפט יתמקד יותר בתוכן הפרסום והיא תחול רק במקרה שמדובר בפרסום שעיקרו אמת ושיש בו עניין ציבורי. הגנת תום הלב תחול רק אם הפרסום נעשה באחת הנסיבות המופיעות בחוק ותתמקד יותר במפרסם עצמו.

בנובמבר 2021 בית משפט באשדוד קיבל תביעה של אדם שחמותו כינתה אותו פדופיל ברשתות החברתיות ובוועדות טיפול. בית המשפט קבע שלא משנה אם המילה "פדופיל" פורסמה במפורש או שהפרסום כלל תיאור של מעשים מהם משתמע שמדובר ב"פדופיל" ובשני המקרים מדובר בלשון הרע. בית המשפט דחה את טענות ההגנה של החמות וקבע שהפרסום לא נעשה כדי להתריע, בין השאר כי היא לא שיתפה עם אף גורם את חששה מאותו "פדופיל".

בספטמבר 2021 בית משפט בירושלים דחה את מרבית תביעותו של גייסון נגד הורוביץ. הורוביץ פרסם שגייסון הוא עבריין מין מסוכן, שהוא עבריין מין נמלט וצריך להתייחס אליו כמו אל טרוריסט עם מציטה. בית המשפט קבע שגייסון הוא אכן פדופיל מורשע (בארה"ב) ושלכן חלק זה של הפרסום הוא אמת ובעל ענין ציבורי. בנוסף, בית המשפט קבע שמאחר והורוביץ פנה באזהרה לתושבי השכונה מפני גייסון הפדופיל, הפרסום לא נעשה כדי להכפיש והעניק להורוביץ הגנה.

במרץ 2021 קיבל בית משפט תביעת אב נגד נתבעים שפרסמו עליו שאנס וביצע מעשים מגונים בבנו לפני כ 30 שנים. בית המשפט קיבל את התביעה וקבע שלפרסומים אין שום תמיכה בראיות ושהנתבעים אפילו לא ביקשו לדעת או ללמוד על הטענות ששמעו ופרסמו. בית המשפט ציין שהנתבעים חרצו את גורל התובע למרות שזוכה בהליך הפלילי שהתנהל לפני שנים.

במקרה אחר, בית המשפט בנתניה דחה תביעת לשון הרע של די ג'י נגד מי ששיתפה בפייסבוק פוסט שסיפר והזהיר ממעשיו. התובע, ניב אביטל, התכתב מינית עם קטינה ואפילו הגיע למפגש שקבע איתה במטרה לבצע בה עבירות מין. אביטל נתפס במקום המפגש כשברכבו חפצים יעודיים ורק אז גם הבין, שבפועל לא התכתב עם קטינה אלא עם "צייד הפדופילים". אביטל נחקר במשטרה, לא סיפק הסברים סבירים ולמרות זאת התיק נגדו נסגר ולא הוגש כתב אישום. המקרה פורסם ושותף בפייסבוק ואביטל תבע אמא, ששיתפה פוסט שסיפר והזהיר ממעשיו בצירוף אזהרות משל עצמה. בית המשפט קרא את התכתבויות, עיין בחקירה ובשאר הראיות וקבע שההתכתבות כוללת חלקים בעלי אופי מיני מובהק עם מי שסבר שהיא קטינה ואף בא למפגש למטרה מינית איתה. בנוסף בית המשפט בחן את נוסח ומטרת הפרסום (שיתוף) שעשתה הנתבעת והסביר "... ראוי להציב לנגד עינינו גם את השאלה כיצד הורים סבירים לקטינים, המתגוררים בעיר בה חי ופועל מי שהשתתף בהתכתבות כגון זו בה עסקינן ויצא לפגישה כשברכבו אותם פריטים שנמצאו ברכב התובע, היו מגיבים לו ידעו כי פלוני המתגורר בקרבתם מודע לעובדות אלה ואינו טורח להביא אותן לידיעתם".

סיכום

תביעות לשון הרע הן לא פעם תביעות השתקה של בעלי ממון במטרה לכסות על ואת האמת. כך גם נוהגים פדופילים. לכן, יש עניין ציבורי בפרסום ועל הזהרת הציבור מפני פדופיל יחולו הגנות החוק, כשאכן מדובר בפדופיל. לפני פרסום כזה, רצוי להיערך מראש ולאסוף ראיות משמעותיות, כדי להוכיח בהמשך לבית המשפט שמדובר בפרסום שהוא אמת. בנוסף וכדי לוודא שתחול גם הגנת תום הלב במקרה הצורך רצוי שהפרסום ייעשה בתום לב, היינו מידתי, במקום רלוונטי או לציבור רלוונטי ובמטרה להזהיר ולא בכוונה לפגוע.

פרסמתם על פי הכללים ותבעו אתכם?

פנו לאבי דוביצקי שיפנה אתכם אלי.

